

Prof. univ. dr. Octavian-Liviu OLARU
Dr. Livia-Irina OLARU

**COOPERAREA ECONOMICĂ
INTERNĂȚIONALĂ BILATERALĂ,
LA NIVEL DE FIRME**

Copyright © 2009 **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

Editurii Pro Universitaria

Nici o parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

Editurii Pro Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OLARU, OCTAVIAN LIVIU

Cooperarea multilaterală interstatală prin organizații economice internaționale / prof. univ. dr. Octavian Liviu Olaru, dr. Livia-Irina Olaru. - București : Pro Universitaria, 2009

Bibliogr.

ISBN 978-973-129-477-5

I. Olaru, Livia-Irina

339

CUVÂNT INTRODUCȚIV

Accentuarea fără precedent a interdependențelor dintre state, deschiderea piețelor din ultimele decenii ale secolului trecut și primii ani ai actualului secol, au determinat, cum era și firesc, perfecționarea tehnicilor derulare a afacerilor, a formelor de promovare și stimulare a relațiilor economice pe plan internațional.

Dinamica deosebită a fenomenelor economice care se manifestă la nivel mondial, în perioada actuală, nivelul deosebit de ridicat al concurenței pe piața națională și internațională, sub aspectul calității produselor și serviciilor, dar mai ales al pregătirii specialiștilor implicați în aceste activități, nu putea să nu-și pună amprenta, din plin, în primul rând asupra modului în care este inițiat și derulat complexul și dificilul pachet de acțiuni care definește ceea ce, în literatura de specialitate economică și în practica de zi cu zi, este cunoscut sub numele generic de cooperare economică internațională.

Este bine cunoscut că, o temeinică pregătire economică și juridică a studenților, a celor care lucrează deja în numeroasele societăți comerciale din România, din domeniul relațiilor economice internaționale, nu poate fi concepută fără un studiu aprofundat al uzanțelor, tehnicilor, normelor și practicilor moderne pe baza cărora se desfășoară, în zilele noastre, activitatea de realizare a cooperării economice internaționale.

Plecând de la această necesitate obiectivă, prezentul curs își propune să pună la dispoziția masteranzilor Facultății de Relații Economice Internaționale un manual universitar orientat spre problematica actuală a cooperării economice internaționale, care să îi sprijine pe aceștia în aprofundarea pregătirii în frumoasa, dar dificila profesiune, de specialist în domeniul activității de comerț exterior.

În elaborarea cursului, am beneficiat de accesul la o vastă literatură de specialitate românească și străină, în special vest-europeană și americană, precum și la un număr important de lucrări, cu un caracter eminent aplicativ, realizate de organizații internaționale cu atribuții în domeniul extinderii schimburilor comerciale internaționale: Centrul de Comerț Internațional OMC/UNCTAD de la Geneva, UNCTAD și Organizația Mondială a Comerțului (OMC).

Autorul

MODULUL I

COORDONATELE MEDIULUI ECONOMIC MONDIAL ACTUAL. CONCEPTUL DE COOPERARE ECONOMICĂ INTERNAȚIONALĂ

OBIECTIVE: Prin conținutul tematic, modulul își propune să prezinte, într-o formă sintetică: tendințele care definesc noul context economic mondial, elemente cu influență determinantă asupra apariției și dezvoltării activității de cooperare economică internațională la nivel bilateral și multilateral.

După parcurgerea modului, masterandul va cunoaște:

- Elementele definiției ale noului cadru economic mondial și impactul acestora asupra procesului de internaționalizare a afacerilor.
- Conținutul și evoluția conceptului de cooperare economică internațională.
- Fenomenele economice și politice determinante pentru apariția și dezvoltarea cooperării economice internaționale.
- Corelația dintre cooperare și alte concepte economice înrudite.

După parcurgerea modului, masterandul va deține următoarele competențe:

- Cunoștințele practice, de ordin economic, necesare unui specialist în domeniul relațiilor economice internaționale, în ceea ce privește

mediul de afaceri național și internațional, în vederea stabilirii celei mai adecvate metode pentru realizarea unor acțiuni de cooperare economică internațională.

- Stăpânirea elementelor teoretice definiții ale diverselor forme pe care le poate îmbrăca cooperarea economică internațională.
- Informațiile practice necesare pentru abordarea procesului de cooperare internațională în actualul context economic mondial.

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE I.1.

NOUL CONTEXT ECONOMIC MONDIAL. EVOLUȚII RECENTE ALE COMERȚULUI INTERNAȚIONAL

CONȚINUTUL DE IDEI AL UNITĂȚII:

Fenomene specifice noului context economic mondial

- Procesul internaționalizării afacerilor
- Economia mondială în prezent și aprecieri pentru următorii ani

CUVINTE CHEIE: globalizare, regionalizare, acumulare informațională, reamplasare industriei și servicii, internaționalizare, implantare în străinătate, climat economic.

ÎNTREBĂRI DE AUTOCONTROL:

1. Enumerați fenomenele economice specifice care se manifestă, în prezent, la nivelul economiei mondiale.

2. Care este esența procesului de globalizare a economiei mondiale?

3. Care este raportul dintre procesul de globalizare și de regionalizare la nivelul economiei mondiale?

4. Să se definească principalele trăsături caracteristice ale implantării unei firme în străinătate, ca formă de internaționalizare a afacerilor.

FENOMENE SPECIFICE NOULUI CONTEXT ECONOMIC MONDIAL

Ultimul deceniu al secolului XX și primii ani ai secolului XXI vor rămâne, probabil, unele dintre cele mai relevante perioade din istoria omenirii prin schimbările fundamentale din economia mondială și reordonarea rapidă a ierarhiei țărilor după bogăție și putere.

Dezvoltarea societății informaționale și adaptarea continuă a structurilor economice la modificările rapide ce au loc în lume, plasează practic toate națiunile într-un proces continuu de restructurare și tranziție. În acest moment, în economia mondială se manifestă pregnant două procese de tranziție: unul este reprezentat de chiar tranziția economiilor occidentale către o nouă economie, bazată pe informație, realizată prin inovație și schimbare tehnologică, iar celălalt

este reprezentat de tranziția țărilor din Europa Centrală și de Est către economia de piață, vizând ridicarea standardului lor economic la nivelul țărilor occidentale.

Acest nou ciclu de dezvoltare se manifestă prin generalizarea unor fenomene economice specifice, după cum urmează:

- **Globalizarea economiei mondiale**, reflectată în accentuarea procesului de internaționalizare și dezvoltare a economiei mondiale ca un tot unitar, prin eliminarea într-o tot mai mare măsură a obstacolelor arbitrare din calea cooperării în producție, a comerțului internațional, a fluxurilor de capital, a circulației libere a forței de muncă.
- **Adâncirea procesului de regionalizare**, caracterizat prin apariția și dezvoltarea grupărilor economice regionale, precum și prin eliminarea barierelor și a diferențelor dintre piața internă și cea externă, ceea ce afectează nu numai firmele orientate către export, ci și pe cele focalizate către piața internă, care trebuie să facă față competiției internaționale.
- **Acumularea informațională și evoluția rapidă a tehnologiilor de comunicare**, care oferă în prezent posibilități superioare de informare și de derulare a tranzacțiilor.
- **Reamplasarea continuă a industriilor și serviciilor**, funcție de avantajele și competitivitățile comparative oferite de diferitele țări și zone ale lumii.

Accentuarea fără precedent a interdependențelor dintre state, deschiderea piețelor din ultimele decenii ale secolului trecut, au determinat, cum era și firesc, perfecționarea tehnicilor de realizare a tranzacțiilor, a formelor de promovare și stimulare a relațiilor economice internaționale.

Expansiunea și intensificarea eforturilor de cooperare și integrare economică la nivel mondial și regional constituie, în prezent, o caracteristică majoră a economiei mondiale. Regionalizarea și globalizarea sunt, în acest context, procese economice fundamentale, care se completează reciproc.

Procesul de regionalizare a cunoscut, în ultimele decenii, o amplificare continuă prin crearea și multiplicarea grupărilor economico-regionale, în prezent, aproape toate statele făcând parte din astfel de grupări.

Regionalizarea trebuie privită ca o tranziție la globalism și nu ca o alternativă la acesta. Regionalizarea nu trebuie să fragmenteze sistemul economic mondial în blocuri, ci să creeze zone de complementaritate înglobate într-un sistem economic deschis.

Ca o concluzie la cele de mai sus, specialiștii consideră că regionalizarea contribuie, în ultimă instanță, la globalizarea economiei mondiale.

Globalizarea, care reprezintă procesul de întrepătrundere tot mai accentuată între economiile naționale, a cunoscut o intensificare fără precedent în ultimul deceniu, constituind, poate, cel mai important proces economic care a marcat sfârșitul de mileniu și trecerea într-un nou mileniu.

Aproape 50 de ani, omenirea a trăit în “trei lumi diferite”: țările cu o economie de piață dezvoltată, țările în curs de dezvoltare și țările cu un sistem economic hipercentralizat. În prezent, aceste lumi se apropie una de alta, barierele dintre ele reducându-se și eliminându-se treptat, economiile lor naționale fiind tot mai mult legate între ele în cadrul sistemului economic internațional. Ne îndreptăm spre un nou sistem economic mondial global, unde interdependența economică dintre țări reprezintă elementul esențial.

Prin avantajele incontestabile pe care le conferă însă globalizarea celor capabili să o folosească (lărgirea piețelor de desfacere la produsele și serviciile oferite de firme, obținerea unor efecte pozitive din utilizarea selectivă a resurselor globului, realizarea unor producții de masă, ieftine și de bună calitate, prin concentrarea producției la firmele globale, creșterea potențialului competițional față de celelalte firme), acest fenomen, de anvergură planetară, tinde să se amplifice tot mai mult. În întâmpinarea acestei tendințe vin și principalele forțe